

Република Србија
Републички секретаријат за
јавне политике

Број: 011-00-2/2018-02
23. јануар 2018. године
Влајковићева 10
Београд

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

БЕОГРАД
Милана Ракића 5

Предмет: Мишљење на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о званичној статистици и анализу ефеката предложеног нацрта

У вези са вашим дописом број: 06 број: 010-866/30-2017 од 4. јануара 2018. године, којим сте Републичком секретаријату за јавне политике доставили на мишљење Нацрт закона о изменама и допунама Закона о званичној статистици (у даљем тексту: Нацрт закона) са анализом ефеката Нацрта закона, обавештавамо вас о следећем:

Републички секретаријат за јавне политике (у даљем тексту: Секретаријат) указује на потребу да поједина решења предвиђена Нацртом закона још једном буду размотрена и измењена у складу са следећим примедбама и сугестијама:

Члан 17. Нацрта закона којим се мења члан 18. важећег закона узводи новину да Годишњи применљиви план званичне статистике, уместо Владе, доноси Одбор директора Завода.

Сугеримо предлагачу да би законском одредбом требало предвидети да се Годишњи применљиви план званичне статистике доноси у ширем консултативном процесу у којем би учествовали сви одговорни произвођачи званичне статистике, имајући у виду значај овог документа за развој званичне статистике у Републици Србији.

Члан 25. Нацрта закона којим се мења члан 38. важећег закона, поред осталог, предвиђа и да су тражене податке из административних извора државни органи, организације и институције дужни да без накнаде доставе Заводу.

Нарочито скрећемо пажњу предлагачу да у тексту Нацрта закона јасно означи да ће и подаци које од Завода буду тражили јавноправни субјекти такође бити доступни без накнаде, на тај начин што ће у законској одреби бити прецизирано да ће се размена података између органа и организација Републике Србије, аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе са једне стране и Завода са друге стране, обављати без накнаде.

Сходно чл. 39а, 40. и 46. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 - пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), а у складу са

чланом 33. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, број 44/14, 14/15, 54/15, 96/15 - др. закон и 62/17), Републички секретаријат за јавне политике је мишљења да

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о званичној статистици **садржи ДЕЛИМИЧНУ Анализу ефеката закона.**

Образложење

Републички завод за статистику (у даљем тексту: предлагач), доставио је Републичком секретаријату за јавне политике Нацрт закона о изменама и допунама Закона о званичној статистици са Образложењем и Анализом ефеката закона, ради давања мишљења.

У даљем тексту, упућујемо сугестије на садржај достављене анализе.

На питање *Који су проблеми које закон треба да реши*, предлагач је навео да су законске новине требало да допринесу даљем развоју статистичког система, посебно у делу који се односи на независну, стручну и самосталну улогу Републичког завода за статистику (као независног регулаторног тела) у реализацији највећег дела статистичких активности из програма и планова званичне статистике, као и да дефинишу улогу главног координатора произвођача званичне статистике и носиоца међународне сарадње у области статистике.

Секретаријат истиче да предлагач није доставио никакве резултате *ex-post* анализе, односно анализе ефеката постојећег правног и стратешког оквира у области која се нормира (за период досадашње примене важећег закона у овој области од 2009-2017. године).

Анализа постојећег стања у овој области би требало да:

- утврди постојање проблема у досадашњој примени закона, (навести јасне доказе о постојању, природи и величини о уочених проблема);
- пружи детаљније упоредно-правне податке о правном статусу тела које је организатор и координатор система званичне статистике у земљама у региону и у Европској Унији;
- идентификује одговарајуће узроке и последице проблема;
- идентификује субјекте који су погођени проблемом;
- објасни зашто се проблем не решава постојећим прописима, односно њиховим ефикаснијим спровођењем.

На питање *На кога и како ће највероватније утицати нова законска решења*, предлагач је навео да ће нова решења утицати искључиво на функционисање и статусне промене Завода чији рад се ставља у надлежност, надзор и контролу Народне Скупштине.

Истичемо да је у оквиру одговора на ово питање најпре потребно идентификовати све категорије и подкатегорије субјеката регулације, односно субјекте чије се понашање регулише (Завод, остале проивођаче званичне статистике, органе државне управе и локалне самоуправе, привреду и грађане).

За сваку од категорија и подкатегорија, потребно је нагласити да ли ће законска решења имати директан или индиректан, позитиван или негативан утицај, тј. на који начин се очекује да ће се потенцијални ефекти испољити у пракси примене законских решења.

С тим у вези, нарочито скрећемо пажњу предлагачу да детаљније образложи следећа законска решења:

- члан 10. Нацрта закона којим се мења члан 9. важећег Закона а који предвиђа активности на заснивању административних извора и увођењу и вођењу административних регистара, тако што ће појаснити:
 - активно учешће Завода приликом успостављања и промене садржаја административних извора података;
 - на који начин ће Завод имати слободан и директан приступ подацима у административним регистрима;
 - да ли се слободан и директан приступ односи на све податке које поседују државни органи укључујући и оне са ознаком одређеног степена тајности;
- члан 12. Нацрта закона којим се мења члан 11. важећег закона у делу који се односи на послове које Завод може обављати из сопствене делатности и остваривати приходе по том основу, како би се јасније сагледали потенцијални ефекти ових законских решења;
- члан 25. Нацрта закона којим се мења члан 37. став 1 важећег Закона, то јест да образложи који статистички регистри ће се као последица нових законских решења формирати и да наведе да ли остају на снази статистички пословни регистар и регистар пољопривредних газдинстава, имајући у виду да се новим законским решењем предлаже брисање одредбе која изричито предвиђа ова два законска регистра;
- члан 22. Нацрта закона којим се предлаже брисање става 2. члана 32. важећег Закона који предвиђа да одговорни произвођачи званичне статистике уништавају упитнике и друге документе који садрже индивидуалне податке добијене приликом спровођења статистичких истраживања и то након завршетка уноса, шифрирања и обраде података, у складу са важећим прописима који уређују поступке са архивском грађом, имајући виду могућност коришћења ових података противно њиховој сврси;
- члан 26. Нацрта закона којим се поред осталог предлаже и брисање досадашњег става 2. члана 38. важећег Закона а који предвиђа да се подаци из статистичких регистара користе искључиво у статистичке сврхе, с обзиром да је недовољно јасно у које друге сврхе Завод може користити ове податке.

На питање *Какве трошкове ће примена закона изазвати грађанима и привреди, а нарочито малим и средњим предузећима*, предлагач је навео да законске измене неће изазвати додатне трошкове субјектима регулације.

Указујемо да је у оквиру одговора на ово питање пре свега потребно образложити да ли ће и како нов статусни облик Завода као независног регулаторног тела утицати на цену услуга које ће Завод пружати заинтересованим субјектима из приватног сектора.

Потребно је описати на који начин ће се формирати цена услуга које ће Завод пружати заинтересованим лицима (грађанима, привреди и невладиним организацијама), како би се

јасно увидело да ли ће нова законска решења потенцијално проузроковати нове трошкове за приватни сектор, посебно имајући у виду члан 12. Нацрта закона и приходе које Завод може остварити по основу обављања „послова из сопствене делатности“.

На питање *Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити*, предлагач је навео да су позитивни ефекти доношења овог закона такви да то неће изазвати додатне трошкове субјектима регулације.

Указујемо да је у оквиру одговора на ово питање потребно извршити идентификацију и анализу директних и индиректних користи које ће имати субјекти регулације од примене нових законских решења и представити их на што објективнији начин, то јест потребно је јасно презентовати позитивне ефекте које ће кључна законска решења потенцијално проузроковати (нарочито формирање и увођење нове управљачке структуре Државног завода за статистику као независног регулаторног тела).

На питање *Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону*, предлагач је навео да су току припреме Нацрта закона сви заинтересовани субјекти имали прилику да изнесу своје ставове и предложе решења у складу са предвиђеном процедуром, од којих су поједина усвојена и унета у текст Нацрта закона.

Републички секретаријат за јавне политике истиче да одговор на ово питање треба да садржи:

- информације о обављеним консултацијама са заинтересованим субјектима (да ли су одржане и ако јесу када и где);
- техникама које су коришћене за спровођење консултација;
- примедбама, предлозима и сугестијама прикупљеним у процесу консултација, и
- разлозима зашто су неке примедбе, предлози и сугестије које су добијене током консултација унете у текст Нацрта закона, а зашто остале нису.

Такође, одговор на ово питање треба да садржи и све податке о јавној расправи, укључујући и:

- да ли иста одржана, када и где;
- које су стране имале прилику да се изјасне у току јавне расправе, а које су се изјасниле о предложеним решењима,
- које примедбе, предлози и сугестије које су добијене у току јавне расправе – су и уважене и уврштене у текст нацрта закона, а које нису и из којих разлога.

На питање *да Које ће се мере током примене закона предузети да би се постигло оно што се законом предвиђа*, предлагач је навео да ће Републички завод за статистику, као главни одговорни произвођач званичне статистике, бити организатор и координатор у поступку спровођења овог закон и да ће давати стручна објашњења и тумачења како би се обезбедила јединствена примена прописа.

Истичемо да одговор на ово питање треба да садржи преглед свих мера и активности које ће спроводити надлежни органи и организације (нарочито Завод) у циљу спровођења закона, како би се обезбедила пуна примена истог.

Потребно је навести и образложити капацитете за спровођење предложених решења и предочити план активности и мера за спровођење законских решења, нарочито укључујући следеће мере и активности:

- регулаторне: да ли ће бити донети подзаконски акти, односно да ли ће се мењати или доносити други закони који садрже правне норме којима се успостављају стандарди и правила неопходна за примену предложених решења; ко је надлежан за њихово доношење и у ком року;
- институционално управљачке: који органи и организације су надлежни за спровођење закона; какви су њихови финансијски, техничко-технолошки, организациони и кадровски капацитети за спровођење новопреложених решења (нарочито Завода); затим на који начин ће се успоставити међуинституционална сарадња између органа и организација надлежних за спровођење нових предложених решења; да ли је неопходно мењати организациону структуру постојећих органа и организација, мењати број запослених у њима и друго;
- све остале мере и активности које имају за циљ пуну примену законских решења и система контроле примене, што треба да укључи и мере за праћење остваривања зацртаних циљева (тј. за спровођење *ex-post* анализе).

Имајући у виду све наведено, Републички секретаријат за јавне политике је мишљења да Нацрт закона о изменама и допунама Закона о званичној статистици **садржи ДЕЛИМИЧНУ Анализу ефеката закона.**

в.д. заменика директора
Бојана Тошић

